

Weterynarze i rolnicy dbają o zwierzęta i ludzi

Odpowiedzialne stosowanie antybiotyków u zwierząt, od których pozyskuje się żywność - jak można do niego doprowadzić?

Oporność na antybiotyki u zwierząt - oraz u ludzi - staje się coraz poważniejszym problemem. Oporność na antybiotyki ma miejsce, gdy niektóre bakterie nie poddają się wpływowi konkretnych antybiotyków i nie giną, nawet jeśli w normalnych warunkach substancje te powinny je uśmiercić lub spowolnić ich rozwój.

► Antybiotyki nie zawsze są najlepszym rozwiązaniem

Antybiotyki u zwierząt stosuje się z tych samych względów co u ludzi: są one niezmiernie ważne w leczeniu i kontroli chorób. Ochrona zdrowia zwierząt pozwala nam lepiej chronić zdrowie ludzi. Aczkolwiek prawdopodobieństwo wykształcenia oporności na dany środek wzrasta z każdorazowym jego zastosowaniem. Liczba dostępnych na rynku antybiotyków jest ograniczona. Aby utrzymać ich skuteczność w przyszłości, należy podawać je przy zachowaniu zasad ostrożności i jedynie po otrzymaniu recepty od weterynarza. Nie wszystkie choroby zakaźne wymagają leczenia antybiotykami (np. infekcje wirusowe).

Lepiej zapobiegać niż leczyć

Jednym z najlepszych sposobów na ograniczenie stosowania antybiotyków jest utrzymanie zwierząt w dobrym zdrowiu, poprzez zachowanie dobrych warunków higieny, stworzenie odpowiednich pomieszczeń dla zwierząt i wentylacji, stosowanie pasz o wysokiej wartości odżywczej, a gdy to możliwe, stosowanie szczepionek w ramach strategii prewencji i kontroli. Nie należy pozwalać na kontakt zwierząt o odmiennym statusie zdrowia, a jeśli jest to konieczne, powinno zachować się wszelką ostrożność. Trzeba pamiętać, że stres zabija. Antybiotyki nigdy nie zastąpią dobrych praktyk chowu, higieny i zarządzania.

Badania diagnostyczne mogą okazać się konieczne

Aby lekarz weterynarii mógł stwierdzić, czy leczenie antybiotykami jest naprawdę konieczne, a jeśli tak, który antybiotyk będzie najskuteczniejszy, zaleca się przeprowadzenie badań laboratoryjnych, a często są wręcz one nieodzowne (np. W przypadku stosowania kluczowych antybiotyków). Po przeprowadzeniu odpowiednich badań lekarz weterynarii będzie mógł przepisać antybiotyk, który najskuteczniej zwalczy infekcję bakteryjną. Starsze rodzaje antybiotyków, jak np. penicyliny, mogą być również skuteczne co nowocześniejsze leki.

Należy dokładnie kontrolować nowe i najważniejsze antybiotyki

Rolnicy i lekarze weterynarii muszą współpracować, aby jak najbardziej opóźnić wystąpienie oporności na antybiotyki o kluczowym znaczeniu, a także na nowe antybiotyki. Antybiotyki te powinno się stosować wyłącznie na receptę i powinny one stanowić ostatnią deskę ratunku, gdy to podaje się je po przeprowadzeniu odpowiedniego badania wrażliwości. Jeśli tylko to możliwe należy unikać pozaetykietowego i kaskadowego stosowania antybiotyków. Powinno się je podawać jedynie z zalecenia lekarza weterynarii.

► Nie należy samemu podawać zwierzętom leków

Nie można podawać antybiotyków w celu wyleczenia choroby innej niż ta, do leczenia której zostały one przepisane lub gdy upłynął ich termin ważności. Mogą one nie wyleczyć danej choroby, być niezdadne do spożycia, ich zastosowanie może być niewskazane lub mogą okazać się zanieczyszczone. Wyłącznie lekarze weterynarii mogą przepisywać antybiotyki zwierzętom, po przeprowadzeniu odpowiednich badań i diagnostyki klinicznej. Nigdy nie można nabywać antybiotyków pochodzących z nielegalnych źródeł.

Należy stosować zalecane dawki i instrukcje

Należy upewnić się, że zwierzętom podaje się dawki antybiotyku przepisane przez lekarza weterynarii, nawet jeśli ich stan się poprawi. Nie tylko pozwoli to na pełne wyleczenie aktualnej choroby, lecz również zapobiegnie wykształceniu nowej formy oporności na ten antybiotyk przez bakterie. Trzeba zawsze przestrzegać okresu odstawienia antybiotyku, tak aby mięso i mleko trafiające do łańcucha żywnościowego były wolne od pozostałości.

Należy prowadzić notatki odnośnie leczenia

Poprawa stosowania antybiotyków wiąże się ze zwiększeniem przejrzystości i odpowiedzialności wszystkich odpowiednich podmiotów, w tym rolników i lekarzy weterynarii. Zarówno rolnicy jak i lekarze weterynarii odgrywają ważną rolę, zapisując informacje odnośnie przepisanych kuracji oraz stosując te dane do oceny i dopasowania przyszłego sposobu leczenia.

Otwarty dialog lekarzy weterynarii i rolników (Program zarządzania w zakresie zdrowia w gospodarstwie)

Tylko ze zdrowych zwierząt można wytworzyć zdrową żywność. Na zdrowie i dobrostan w znacznej mierze wpływają warunki chowu i tuczenia. Na szczeblu produkcji pierwotnej, to rolnicy ponoszą odpowiedzialność za przestrzeganie norm zdrowia i dobrostanu zwierząt. Otwarty dialog lekarzy weterynarii i rolników jest konieczny dla utrzymania zdrowia i produktywności zwierząt. W celu udzielenia wsparcia rolnikom opracowano Program zarządzania w zakresie zdrowia w gospodarstwie, który jest dostosowany do potrzeb poszczególnych gospodarstw i którego celem jest zagwarantowanie prawidłowego zarządzania ryzykiem wystąpienia chorób w gospodarstwie oraz zapewnienie wsparcia ekspertów w przypadku wykrycia zagrożeń i nieprawidłowości w gospodarstwie. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące oporności antybiotyki, proszę zwrócić się do Państwa lekarza weterynarii.